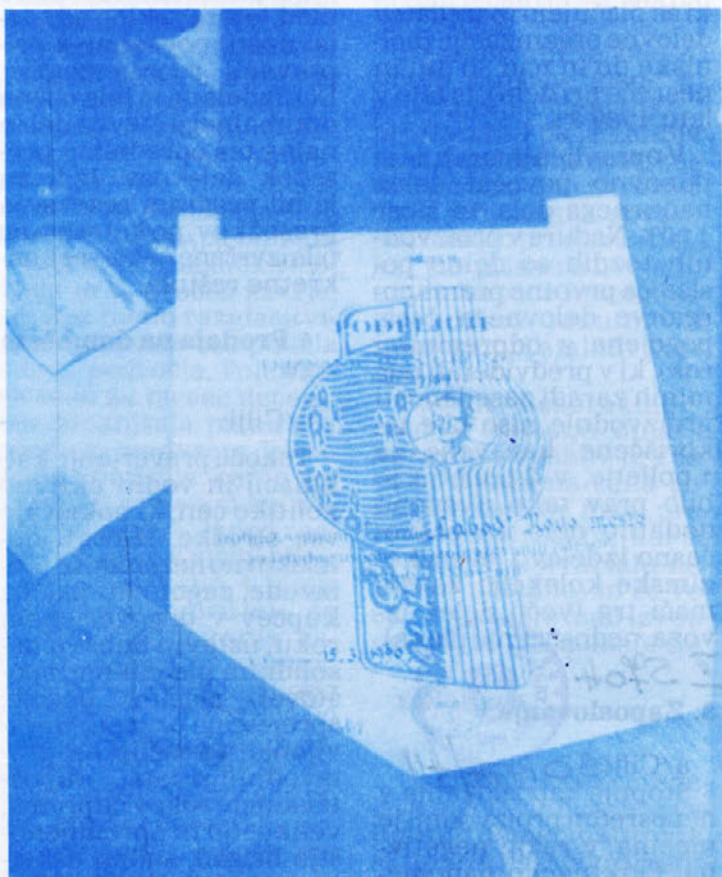

glasilo podjetja labod tovarne oblačil novo mesto

Labod je dobil republiško priznanje za izobraževanje odraslih. Več o tem na 13. strani.

delavski svet je imenoval glavnega direktorja

Konstituiral se je delavski svet podjetja. **Predsednico, Slavico Popadič** iz strokovnih služb, ter namestnika, **Mirka Černivca iz Delte**, predstavljamo v današnji številki, hkrati pa vas seznanjamo, da je **delavski svet imenoval Milana Bratoža za glavnega direktorja podjetja**. Do sprejema pravilnika o notranji organiziranosti so bili imenovani **vršilci dolžnosti direktorjev tovarn in sek-**

torjev, po sprejemu omenjenega pravilnika pa bo za ta dela in naloge razpis, na osnovi katerega bomo dobili direktorje sektorjev. Vršilci dolžnosti direktorjev sektorjev so: **Andrej Kirm za računovodski in finančni sektor, Marjan Vodopivec za komercialni sektor ter Boris Vogrinc za tehnični sektor**. Krajše pogovore z njimi pripravljamo za naslednjo številko glasila.

kje smo s pripravami aktov za osnovna področja delovanja podjetja

Rokovnik za sprejem SSA podjetja v letošnjem letu

v današnji številki

- Objavljamo rezultate lanskoletnega poslovanja. Letos so ti nekoliko kasneje objavljeni, ker je bil tudi uradno premaknjen rok za oddajo zaključnih računov. Prišlo je namreč do vrste sprememb, ki so se vrstile vse do letošnjega februarja. No, sedaj sta pred nami bilanca stanja in bilanca uspeha, ki kažeta na ugodne premike v poslovanju.
- Na sredini je objavljen razpis za letošnje letovanje v okviru Laboda, sledilo pa bo še precej pojasnil, ki jih bomo objavljali v naslednjih številkah glasila.
- Predstavljamo vam predsednico delavskega sveta podjetja, Slavico Popadič, in njenega namestnika, Mirka Černivca.
- Prizadevnja Temenice za posojilo, ki bi jim pomagalo urediti pogoje za delo v proizvodnji.
- Pa še kaj...

1. Za organiziranost podjetja Labod je po sprejetju statuta potrebno sprejeti drugi najpomembnejši akt podjetja, to je **pravilnik o notranji organiziranosti podjetja**. Osnutek tega akta je bil že posredovan kolegiju direktorjev, ki pa so bili mnenja, da bi bilo potrebno pridobiti tudi mnenje uglednih strokovnjakov, bodisi domačih ali tujih, ki bi objektivno in brez prizadetosti podali svoje videnje organiziranosti našega podjetja. Rok za sprejem tega akta naj bi bil konec aprila.

2. Samoupravni akt, pomemben za delovanje podjetja je tudi **pravilnik o delitvi dobička in delitvi osebnih dohodkov**. Metodologija ugotavljanja rezultatov po tovarnah je bila že predstavljena ko-

legiju direktorjev. Ta akt naj bi bil sprejet v maju.

3. **Republiški zakon o delovnih razmerjih** bo sprejet v začetku aprila in po njegovem sprejetju bo potrebno sprememni naš pravilnik o delovnih razmerjih. Rok za sprejem tega akta je v drugi polovici letošnjega leta.

4. Spreminja se tudi **zakon o stanovanjskih razmerjih**. Ko bo sprejet, bo treba uskladiti tudi naš pravilnik o reševanju stanovanjskih vprašanj. Rok za sprejem tega akta je v drugi polovici letošnjega leta.

To bi bili akti iz najpomembnejših področij dela, ki bi jih bilo potrebno sprejeti v letošnjem letu, če hočemo poslovati kot podjetje.

V.Kamin

zaključni račun

Rezultati lanskega poslovanja

Zaustavitev padanja produktivnosti in zagotoviti njeno ponovno rast, spoštovanje dogovorjenih postopkov v procesu priprave in proizvodnje, zagotoviti ustrezno kvaliteto končnih proizvodov, pokrивati proizvodnjo po opremljenosti in usposobljenosti brigad. Dopolnitve v kooperaciji le v primeru pridobitve večjih izvoznih naročil.

b/ Izvršitev:

Količinski obseg proizvodnje v letu 1989 je bil 141.615.856 minut. To je 2,7% manj od načrtovanega in 1,4% manj kot v predhodnem letu. S predelavami v kooperaciji v višini 5.223.234 minut je bila količinska proizvodnja na planirani višini.

Obseg proizvodnje na zaposlenega je v povprečju nižji kot v predhodnem letu. Občutne so razlike med tozdi, kjer se gibljejo od 100.517 minut na zaposlenega v tozdu Temenica do 80.493 v tozdu Delta. Pri tem podatku se izraža tudi število zaposlenih izven neposredne proizvodnje.

Še občutnejše pa so razlike v produktivnosti, merjeni z minutami na zaposlene v neposredni proizvodnji, saj je razpon med 125.646 minutami v tozdu Temenica in 97.693 minutami na delavca v tozdu Delta. Med vzroki za takšna odstopanja so:

— Spremembe proizvodnega programa v nekaterih brigadah (planirani in neplanirani), večji delež proizvodnje za izvoz (60%) z novimi kupci (v programu srajc je tekla proizvodnja skupno za 10, v bluzah za 11 in v VO za 12 tujih partnerjev), s katerimi je bilo ustvarjeno 19% izvozne proizvodnje, zahtevnejša in bolj razdrobljena proizvodnja, visoki deleži odsotnosti zaradi bolniške, porodniške in nege, notranje slabosti v tozdu, nekomplet-

nost delovnih nalogov, manjše število zaposlenih od plana.

Število izdelkov je v lastni proizvodnji manjše od predhodnega leta za 15%, kar je v pretežni meri posledica večjih predelavnih časov (zahtevnejši artikli) in spremembe v strukturi izdelkov, to je predvsem zmanjšanje količin srajc in povečanje proizvodnje bluz. Z manjšo kooperacijo je bil skupni obseg kosovne proizvodnje za trg manjši od predhodnega leta za 18%.

Po fazah proizvodnje je bil povprečno izvršen v krojilnici 105,26%, v šivalnici 95,14% in likalnici 92,63%. Plan šivalnice je izvršen v tozdu Temenica 100,07% in Zala 102,54%. V primerjavi s predhodnim letom je preseganje planov v krojilnici in likalnici nekoliko nižje, boljše pa je izvršen plan v šivalnici.

Kvaliteta izdelkov za domači trg, če sodimo po deležu teh z napako, se je v primerjavi z lanskim letom poslabšala, z 1,3 na 1,6%.

Od teh 1,6% izdelkov je zaradi slabe kvalitete in drugih napak 0,9%, medtem ko je 0,7% izdelkov z napako zaradi predelave slabih tkanin.

2. Izkoriščenost delovnega časa

a/Cilji:

Maksimalno povečati delež dela po normi v neposredni proizvodnji, zmanjšati delo v podaljšanem delovnem času, nadurno delo v splošni režiji le v izjemnih primerih, za zagotovitev rokov, količin in najoptimalnejše vezave sredstev se je treba posluževati prerazporeditve delovnega časa. Planiran delež izgubljenih ur je 12%.

b/Izvršitev:

V strukturi opravljenih ur je bil delež dela po normi 97,6. V letošnjem

letu je prisotno povečanje izgubljenih ur, ki jih je bilo skupno v DO 12,82%. V proizvodnih tozdih je bil ta delež večji, in sicer 13,82%, v posameznih tozdih pa se je gibal med 9,61 do 15,31%. V neposredni proizvodnji je bil delež izgubljenih ur povprečno 15,30%. Najvišji deleži so v tozdih Libna, Delta in Temenica. Z izjemo odsotnosti zaradi nesreč pri delu so se povečali deleži vseh vrst odsotnosti. Delež sredstev nadomestil, ki se plačujejo iz sredstev delovne organizacije (bolniške do in nad 30 dni in nesreče pri delu), je bilo v letu 1989 2%.

V opravljenih urah se je ponovno povečal delež nadurnega dela, in sicer 1,20%. Nadure v proizvodnih tozdih so delno posledica prvotne prerazporeditve delovnega časa, pogojene z odpremnimi roki, ki v predvidenih terminih zaradi zasedenosti proizvodnje niso bile izkoriščene, kar velja za 1. polletje, v 2. polletju je bilo prav tako uvedeno dodatno delo za pravočasno izdelavo jesensko-zimske kolekcije za domači trg (večji delež izvoza, nedoseganje plana).

3. Zaposlovanje

a/Cilji: 30.1994/411

Stopnja zaposlovanja v neposredni proizvodnji je ničelna, v režiji negativna. Fluktuacijo nadomeščati s kvalifikacijsko ustreznimi kadri, s prerazporejanjem znotraj DO, izjema so le visoko strokovni kadri za vodilna in vodstvena mesta. Izdelati oceno optimalnega števila delavcev z analizo del, ki niso potrebna, in ugotoviti število delavcev na takih delih, sprejeti program reševanja presežkov. Ob rednem proizvodnem procesu pripraviti vsebino novih tehnoloških del za populacijo z zmanjšano delovno zmožnostjo.

Štipendijsko politiko usmeriti v tehnične, kreacijske in računalniške usmeritve, delavce v proizvodnji izobraževati in usposabljaati za maloserijsko, visokomodno proizvodnjo.

b/Izvršitev:

V primerjavi z začetkom je bilo konec leta število zaposlenih manjše za 13 in je 2.089.

Glede na plan je stanje višje za 3,42%, predvsem v proizvodnji. V režiji je tudi višje za 1,17%, zmanjšalo pa se je v primerjavi z začetkom leta.

Med letom je bilo na novo sprejeto v delovno rezmerje 116 delavcev, odšlo jih je 129, od tega je bilo 51 upokojitev.

Na področju kadrov so med letom tekale tudi dejavnosti, povezane s pripravami reorganizacije DO. Izdelana je bila ocena optimalnega števila del in nalog ter opredeljen presežek delavcev. Izdelan je bil program reševanja presežkov, po katerem so bile izvršene nekatere konkretne rešitve.

4. Prodaja na domačem trgu

a/Cilji:

Tekoče preverjanje kalkulacij in voditi aktivno politiko cen, ki pokrivajo vse stroške, izločati dohodkovno nezanimive proizvode, zagotoviti plačila kupcev v dogovorjenem roku, ustaviti dobavo nesolidnim plačnikom, spoštovati plačilne pogoje, sprejete na organih upravljanja, naročila za proizvodnjo izdajati z upoštevanjem rokov odpreme, velikostjo in opremljenostjo brigad, stalno usklajevati predelavo za domači trg in izvoz, glede na manjši delež DT zožiti kolekcije, jih strokovneje obdelati in postopoma v dveh preiti na več, na perspektivnih trgih obdržati svoje pozicije.

Ukiniti je treba vse neustrezne konsignacije, tekoče je treba obravnavati in analizirati zapisnike rizika ter jih reševati pred izdajo dobropisov, tekoče reševati odprte terjatve in voditi aktivnejšo politiko izterjave. Poslovati z minimalnimi zalogami ob zaključku sezon.

b/Izvršitev:

Samostojno obravnavan podatek v višini fakturirane prodaje na domačem trgu zaradi tekočega prilagajanja cen inflacije ni realen, niti v primerja-

vi s planom niti s preteklim obdobjem. Prodane količine izdelkov so bile 6% višje od celotne proizvodnje. To so omogočile zaloge, s katerimi smo začeli poslovno leto, prodane pa so bile v prvih mesecih.

Povprečna vezava zalogo je bila 14 dni, kar je 1/3 planirane vezave.

Prodajne cene so se usklajevale mesečno na podlagi gibanj inflacije, obrestnih mer, udeležba izvoza v celotni proizvodnji in stroškov postavk.

Povprečni plačilni roki kupcev domačega trga so bili 55 dni, s postopnim prehajanjem na neto proizvodjalčeve cene. V drugem polletju bi se moral ta rok še bolj skrajšati, stanje terjatev pa znižati.

Srbska gospodarska blokada je ta proces zavrla, saj so z njeno razglasitvijo območevala vsa plačila s tega področja. Poleg tega se je za mesec december zmanjšala planirana prodaja, predvsem dopolnilne kolekcije, kar je povzročilo večje zaloge konec decembra. Izpad realizacije je bil v višini blizu 5 milijonov K din, k temu pa je treba prišteti še stroške financiranja zaloga in neplačnih terjatev, tako da se skupna škoda ocenjuje na 7.800.000,00 din. Stanje neplačanih zapadlih terjatev per 31. 12. 1989 je bilo 10.033.200,00 din, stroški obresti pa bodo bremenili tekoče poslovno leto.

5. Izvoz

a/Cilji:

Delež proizvodnih kapacitet v izvozu povečati na 70%, pridobiti nove kupce, delež stalnih kupcev povečevati. Naročila (velikost nalogov, zahtevnost modelov, kvaliteta surovin in roki predelave) morajo ustrezati naši organiziranosti in ne smejo povzročati padanja produktivnosti. Stalno je potrebno usklajevati predelavo za izvoz z roki odpreme za domači trg. V mejah pokritja je treba iskati posle za čas, ki je manj primeren za predelavo za domači trg. Delež prihodkov od izvoza v celotnem prihodku povečati na 20%.

b/Izvršitev:

Delež proizvodnje za izvoz se je leta 1989 povečeval in je dosegel 60%. Prihodki od izvoza so udeleženi v celotnih prihodkih z 19,7%. 99% izvoza je bilo na področje konvertibilnega plačila. Klasičnega izvoza je bilo 6%, 94% pa je bilo storitev. V primerjavi s predhodnim letom se je obseg proizvodnje povečal (v minutah) za izvoz povečal za 13%, vrednost po primerljivem tečaju (\$ = 1.262,03) pa za 8,4%.

Pridobljenih je bilo 11 novih kupcev, glede na prisotno problematiko v proizvodnji pa je zahtevnost, razdrobljenost, kasnitve dobave in nerazčiščena tehnologija povzročila manjšo produktivnost, kar je v primeru uvajanja novih kupcev in tehnologije delno razumljivo, manj pa pri stalnih partnerjih.

Zaradi nesorazmerij med vrednostjo dinarja in rastjo stroškov je v izvozu dosežena cena pokrivala čedalje manj proizvodnih stroškov (kar se je sicer v 4. kvartalu nekoliko ublažilo) in se večalo razmerje med izvozno in ceno za domači trg.

6. Nabava

a/Cilji:

Usklajeno z roki predelave zagotoviti čimveč kvalitetnih domačih surovin, skupno s kreacijo zmanjšati delež uvoženih materialov, tekoče čistiti zaloge osnovnih in pomožnih materialov, odprodati vse zaloge, ki jih ni možno predelati. Nabavo maksimalno usklajevati s porabo, z dobavitelji dogovoriti 8 dnevni prevzemni rok in ga upoštevati pri plačilu, uskladiti plačilne pogoje kupcev in dobaviteljev. Doseči je treba postavljene koeficiente obračanja zalogo.

b/Izvršitev:

V letu 1989 so bile nabavljene manjše količine osnovnih surovin za okoli 30% (iz m2), kar je tudi posledica večjega deleža v izvoz usmerjenih kapacitet. Podatki o vrednosti nabavljenih količin in porabi kažejo sicer večjo nabavo od porabe, vendar je treba pri tem upoš-

tevati dinamiko porabe in rast cen surovin, ki pri takšni inflaciji, kot je bila v lanskem letu, ni izključena posledica neusklajene nabave in porabe. To potrjujejo tudi koeficienti obračanja zalogo, ki so bili v povprečju na planirani vezavi. Po programih je bila vezava v lahkem programu nižja od plana, v vrhnjih oblačilih pa višja.

Okoli 30% vrednosti surovin je bilo nabavljenih

iz uvoza (za 74% s konvertibilnim plačilom, 26% s klirinškim) in 70% na domačem trgu.

Pogodbeno dogovorjeni roki so pri dobaviteljih surovin pretežno 15, 30 in 60 dni, razen Jugotekstila, ki zahteva plačilo v 8 do 15 dneh. Z dobavitelji pomožnih materialov so dogovorjeni roki 15 dni. Špedicijska in transportna podjetja imajo plačilni rok 15 dni.

Tabelarni pregled

Vrednost nabavljenih in porabljenih surovin in pomožnih materialov je bila:

	Program	Nabava	Poraba
SB	— osn. material	22,109.000	18,222.000
	— pom. material	2,130.000	1,959.000
VO	— osn. material	8,738.000	7,506.000
	— pom. material	562.000	643.000
Skupaj	— osn. mat.	30,847.000	25,728.000
	— pom. mat.	2,692.000	2,602.000
		33,539.000	28,330.000

7. Zaloge, financiranje, investicije

a/Cilji:

Poslovati z minimalnimi zalogami in doseči čim višje koeficiente obračanja, dosledno spoštovati plačilne pogoje pri kupcih in dobaviteljih in izkoristiti vse ugodnosti, katere nudijo pogodbeni plačilni pogoji, izdajati menice do celoletnega limita, posluževati se kompenzacij, kjer je le možno, vsa ustvarjena sredstva amortizacije in akumulacije usmerjati v obratne namene. Investicijska poraba le za plačilo obveznosti in pogodb iz preteklih let ter najmanjša proizvodna oprema. Kreditiranje v največji možni meri prenesti na banke.

b/Izvršitev:

V letu 1989 je bilo povprečno stanje posameznih vrst zalogo naslednje:

	doseženo	planirano	več oz. manj od plana	dosež. vez. dni	plan vez. dni
zal. surovin PŠ	1,593.523	434.645	+1,158.878	29	32
zal. surovin VO	968.219	300.646	+667.573	39	35
zal. ned. proiz.	1,930.216	580.921	+1,349.294	25	26
zal. got. izd. PŠ	560.455	554.344	+6.111	10	40
zal. got. izd. VO	417.253	392.975	+24.278	19	45
zal. trg. blaga	1,573.598	322.500	+1,251.098	84	90
Skupaj	7,043.267	2,586.033	+4,457.234		

Povprečno so bile zaloge za 4,457.234 din večje od letnega plana. Največje odstopanje je pri zalogah surovin.

Fizično so v primerjavi z začetkom leta višje le zaloge surovin (za 4%), medtem, ko so zaloge gotovih izdelkov in nedovršene proizvodnje nižje.

Prilivi na osnovi realizacije na domačem in tujem trgu so bili v letu 1989 v višini in razmerju:

— nakazila kupcev dom. trga	55,547.387 din	72%
— dinar. protivr. od izvoza	21,691.755 din	28%
Skupaj	77,239.143 din	100%

Povprečno stanje terjatev do kupcev je bilo v obdobju januar-december 1989 13,239.864,00 din.

Za vplačila je bil priznan cassa sconto v višini 3,985.568,50 din. Z vidika zapadlih terjatev je na dan 16.1.1990 stanje terjatev do kupcev domačega trga 38,736.941,90 din, od tega terjatve iz meseca:

januar 1990	5,991.712,00 din
december 1989	10,005.760,70 din
november 1989	8,963.611,10 din
oktober 1989	13,775.858,10 din

Zamudne obresti za enajst mesecev leta 1989 so obračunane in so znašale skupaj 451.899,10 din. Od tega so obresti za enajsti mesec 66.373,10 din. Od vseh obračunanih obresti je plačno skupaj 25.825,20 din.

Stanje terjatev do tujih kupcev je na dan 31.12.1989 4,251.782,80 din. Od tega terjatve iz:

(po teč.12/1-1990)

avgusta	10.993,10	66.171,50
septembra	4.598,30	20.671,50
oktobra	66.477,50	249.634,60
novembra	197.837,70	529.026,10
decembra	3,927.010,50	6,687.218,00
leto 1988	44.865,70	2,321.599,80

Po tekočem tečaju dne 12.1.1990 pa je vrednost terjatev 9,874.321,50 din.

Po zakonu o računovodstvu je bil skupni znesek zapadlih terjatev, ki jih je bilo ob ZR potrebno odpisati v breme prihodkov 2,863.000 din, pretežni del (2,345.000) je znesek revaloriziranih terjatev od izvoza (Libija, Angola).

Povprečno stanje obveznosti do dobaviteljev za obratna sredstva je bilo v obdobju januar-december 1989 3,059.585 din.

Cassa sconto je bil izkoriščen pri dobaviteljih v obdobju januar-december 1989 v znesku 86.215 din.

Obveznosti do dobaviteljev smo v obdobju januar-december 1989 povprečno plačevali v 42 dneh.

Za financiranje vseh oblik obratnih sredstev je bilo potrebno najeti kredite za obratna sredstva, katerih povprečno stanje v letošnjem letu je bilo 9,039.200 din.

Stanje kratkoročnih kreditov, ki je bilo 31.12.1988 9,552.796 DEM, se je zmanjševalo in je bilo 31.12.1989 4,167.050 DEM. Spreminjala se je tudi struktura teh kreditov, tako da se je povečal delež bančnih kreditov z 32% na 52%, povečal se je delež hranilnice s 5 na 38%, zmanjšal pa delež drugih. Po namenu se je bistveno povečal delež kreditov za izvoz (z 21 na 40%).

Podatki o obratnih naložbah kažejo, da je pokritost teh v primerjavi z začetnim stanjem ugodnejša.

Investicije

a/Investicijska vlaganja po tozdih od 1.1. do 31.12.1989 so naslednja:

	investicijska izplačila
Ločna	135.240,40
Libna	66.027,10
Delta	77.495,30
Tip-top	1.700,00
Temenica	3.040,00
Zala	11.710,00
Commerce	16.672,70
DSSS	140.141,30
	452.026,80

Struktura investicijskih izplačil:

Strojna oprema	— domača	157.326,50	34,80
	— uvožena	64.306,90	14,22
ostale invest.	— proizvodne	1.700,00	0,38
	— neproizvodne	109.529,70	24,24
računal. oprema		119.163,70	26,36
		452.026,80	100%

b/ V druge OZD je bilo na osnovi pogodb v letu 1989 združenih skupno 6.200,00 din.

c/ Odplačila kreditov za osnovna sredstva so bila v letu 1989 v višini 37.456,60 din.

Stroški zakupa strojne opreme, nabavljene v letu 1989, so bili 152.162,00 din.

d/ Obračunana amortizacija med letom je skupaj s pripisom revalorizacije znašala 2,016.732,00 din, vsa izplačila (pod a, b in c) pa 647.845,40 ali 32,12%.

8.Osební dohodki

a/ Cilji:

Rast OD v skladu z rezultati dela v TOZD in DSSS, zaostajanje za povprečjem gospodarstva SRS naj bi se gibalo med 10 in 15%.

b/Izvršitev:

Povprečno izplačan neto osebni dohodek na zaposlenega v letu 1989 je bil 1.013,00 din. Zaostajanje za povprečnim OD v gospodarstvu SRS (1.127,50) je 11,3%. Višina sredstev za osebne dohodke se je med letom usklajevala ob zakonskih določilih tudi v odvisnosti od poslovnih rezultatov.

9.Celotni prihodek in delitev

V nadaljevanju je podana ocena bilance uspeha. Zaradi nekaterih še nedokončnih elementov ni mogoče dati končnega rezultata, vendar ocenjujemo, da na oceno ne bodo imeli bistvenega vpliva. Ker ni možno zaključiti bilance stanja, bo zaokrožena ocena poslovanja z dodatnimi kazalci posredovana dodatno.

(v konvertibilnih din.)

Bilanca uspeha 31.12.1989

1. prihodki na domačem trgu	92,797.189
2. prihodki na tujem trgu	24,600.624
3. prihodki od prod.blaga.(trgov.)	5,795.127
4. prihodki od financiranja *	5,628.807
5. interna realizacija	4,427.658
6. drugi prihodki	420.994
7. prihodki skupaj	133,670.399
8. porabljeni material	26,534.259
9. amortizacija	2,016.732
10. odhodki od financiranja	46,061.246
11. osebni dohodki	37,764.485
12. nab.vred.trg.blaga	4,191.822
13. drugi odhodki	14,656.966
14. povečanje zalog	— 7,681.768
15. odhodki skupaj	123,543.742
16. bruto dobiček	10,126.657
17. davki in prisp.iz rezult. (ocena)	8,000.000
18. akumulacija	2,100.000

*Upoštevana reval. skladov bank do 30.09.1989

Pripravila Rozina Kum — PAS

pozitivno poslovanje

Po zaključnem računu lahko ugotovimo, da so se na srečo uresničili cilji, ki smi si jih na začetku lanskega leta postavili z ukrepi, sprejetimi na poslovnem odboru.

Med temi je bil cilj znižati zaloge, ki smo jih uspeli količinsko zmanjšati za 35 odstotkov, glede na leto 1988. Terjatve do kupcev, ki so bile pred tem celo na 90 dnevih, smo znižali na 54 dni, pri dobaviteljih pa smo uspeli ustrezno podaljšati roke plačil. Vse to je pozitivno vplivalo na izboljšanje likvidnosti. Količnik likvidnosti se je izboljšal na 0,91 iz predlanskega 0,44. Standardna vrednost tega količnika je pri likvidnosti 1. Labod torej še ni bil likviden, se je pa temu cilju močno približal. Ta rezultat — količnik likvidnosti 0,91 pa je pozitivno vplival na najemanje kreditov, ki so se tako lani prepolovili.

Med cilji je bilo tudi vodenje aktivne politike cen. Torej naj bi bile kalkulacije takšne, da bi pokrile vse stroške poslovanja. Navkljub temu, da smo imeli lani 59 odstotkov izvoza, za katerega kažejo vse analize, da se dohodkovno precej slabše pokriva kot domači trg, vendar ugotavljamo, da smo lani uspeli ohraniti realno vrednost, kar v bistvu pomeni pozitivni rezultat.

Vendar pa se moramo zavedati, da so nekateri ukrepi, ki smo jih lani prejeli za sanacije Labod, vendarle sprejemljivi na krajši rok, saj so bili postavljeni v pogojih visoke inflacije in bi lahko na daljše obdobje pomenili tudi stagnacijo razvoja (prelivanje amortizacije v obratna sredstva).

Ob tem pa še pogled naprej. Letošnji prvi meseci so bili — na žalost pod vplivom negativnih trendov, ki so bili med drugimi pogojeni tudi s srbsko blokado. Tudi iz tega naslova smo imeli v prvih treh mesecih nekoliko po-

večan izvoz. Najpomembnejši negativni vplivi pa se izražajo skozi ponovno podaljšane roke plačil kupcev. Ze pogodbeni roki so se letos dvignili na 60 dni, kar lahko po oceni pomeni plačilo tudi v zamiku še kakšnih deset dni dlje. To nas pelje v slabšanje likvidnosti, ki ob dejstvu, da so banke

občutno zmanjšale kreditiranje, še pod večjim udarom.

Lahko pa rečemo, da smo iz lanskega leta poslovanja le potegnili spoznanje, da je treba zmanjšati izvoz, oz. ga spraviti v sprejemljive okvire, glede na ocenjene možnosti domačega trga.

Andrej Kirm
— v.d. direktorja
finančno-računovodskega
sektorja

malo je možnosti — toda poskusiti le velja

»Malo je možnosti, da bi uspeli dobiti posojilo iz sklada za skladnejši regionalni razvoj, ki sicer omogoča posojilo iz dveh naslovov — iz naslova za nerazvite in iz naslova majhnih občin, vendar s pripisom za kmetijstvo,« pravi direktorica Temenice, Francka Primožič, ki se je že leta 1988, ko so bile možnosti za pridobitev tega posojila veliko večje, močno potegovala in prizadevala za izpeljavo tega.

Kljub temu, da je le malo možnosti, da bi sedaj posojilo dobili, se spleča potruditi, pravi direktorica Temenice. Ob informaciji, naj bi elaborati, ki so bili predloženi za zadnjo sejo komisije omenjenega sklada, doživeli noveliranje in taki se lahko zopet potegujejo za posojilo, je akcija stekla. Nič lahko, saj je bilo treba prvotni elaborat spraviti v sedanje indekse, kar sploh ni enostavno. Začrtane poti komunikacij tu odpovedo in brez intenzivnega osebnega prizadevanja, v kar so všteta tudi vsa poznanstva, ne bi šlo.

No, Temenici je uspelo pravočasno, to je na skrajni rok, prigrasiti noveliran elaborat, od tu pa teče pot naprej. Kajti nič več ni komisija tista, ki odobri posojilo. Vmes je prišlo kar nekaj zakonskih sprememb in ostrejših kriterijev za posojilo iz tega naslova, ki ga odslej odobri republiški komite za družbeno planiranje. Torej je pot mnogo težja, kot je bila leta 1988. Takrat smo tudi v našem časopisu pisali, kako ne bi smeli zamuditi skrajnega roka za oddajo elaborata, da bi bil na zadnji seji omenjene komisije lahko osvo-

jen. Brez dvoma bi tudi bil, toda kaj, ko smo mi zamudili rok. Vzrok je bila gora podatkov o raziskavi tržišča, ki jih nismo imeli in ki so potrebovali svoj čas za obdelavo.

Tako je sedaj ponovno vložen projekt in kljub poudarjanju majhnih možnosti za realizacijo, te vendarle še ostajajo. Prednost imajo seveda nerazviti, pa že začeti projekti, ki še niso sfinancirani, ter v lanskim neurjih prizadeta območja. In nato šele vsi ostali. Posojilo bi omogočilo, če bi bilo realizirano v celotnem znesku dozidavo prizidka na sredi, to je v notranjem dvorišču, kamor bi se preselili skladišče gotovih izdelkov, garderoba ter mehanična delavnica. S tem bi bile sproščene kapacitete za proizvodnjo. Reševanje te bi lahko potekalo v večjih etapah, s tem da bi začeli z razpeljavo parovodov, sledile pa bi sanacije posameznih delov proizvodnje. Če denarja ne bi bilo v pričakovanem in zaprosenem roku, ampak bi bilo posojilo rešeno le delno, je prava naloga rešiti parovod. S tem bi delno rešili osnovni problem vročine, nikakor pa ne tudi vlage. Torej se vlagi, dokler bo likalnica sredi proizvodnje, ne bo moč izogniti.

Veliko čejev je do cilja. In če posojila ne bo, s čimer je treba realno tudi računati, opozarja Francka Primožič, ostaja sanacija parovoda, ki je najbolj kritičen v smislu pogojev za delo, na Temenici sami. Toda investicije gredo lahko iz akumulacije, ki je, na žalost, ni, in iz amortizacije, pa še te je le 55 odstotkov na razpolago (45% gre za odplačevanje že najetih posojil). Torej denarja za rešitev parovoda praktično ni, ker tudi dodatnih bančnih posojil ne bo več v tolikšni meri, kot je bilo to do sedaj.

Toda to je že druga zgodba. Upajmo, da bo Temenica uspela, in da bo pričakovani kredit prišel v njihove roke, saj si za to zares močno in iskreno prizadevajo.

Posojilo, za katerega si prizadevajo v Temenici, bi rešilo veliko vprašanj v proizvodnji, predvsem pa bi pomagalo pri izboljšanju pogojev za delo.

širjenje računalniško podprtih področij

Pred dvema letoma smo nabavili računalnik, ker je bil star Delta računalnik premajhen za tak obseg obdelav, kakršne smo potrebovali, sploh pa za širjenje teh. Do takrat smo imeli računalniško vodeno prodajo, finančno poslovanje, glavno knjigo in osebne dohodke. Kot smo že takrat pisali, pa smo želeli tem priključiti še nabavo, pripravo dela ter proizvodnjo. Med razloge za nabavo novega računalnika smo navedli tudi natančnost in hitrost informacij ter kvaliteto teh, red in disciplino, ki nam jo narekuje računalniško vodena obdelava podatkov, in tudi manjše število zaposlenih. Slednje se ni izpolnilo, saj nam omenjena področja, ki so v teku, niso v pričakovani meri znižala števila zaposlenih. Kako to, sem vprašala vodjo AOP, **Bojana Šepetavca**, s katerim sem se pogovarjala o širjenju programov. »Sam računalnik ne more racionalizirati ničesar, saj pomeni le podporo določenemu sistemu, ki ga zastavi človek. Če je področje racionalno zastavljeno, če je v njem red, bo računalnik to podpiral in seveda obratno. Kljub temu pa je treba ta stroj le postreči, vložiti podatek itd., za kar so seveda potrebni ljudje. Število zaposlenih se še ni zmanjšalo, ker pa se je povečal obseg dela, število zaposlenih pa ne, vendarle lahko govorimo o racionalizaciji. Seveda pa so bili obeti, da bomo z računalniško obdelavo vpeljali več reda, da bo s tem delo olajšano, hitrejše, kvalitetnejše. Zato je bilo nujno nabaviti nov računalnik. Star je bil močno preobremenjen in je prihajalo iz tega razloga do zastojev. Na večjem računalniku s tem nimamo težav. Delo lepo teče. Glede zmanjševanja števila

zaposlenih iz naslova računalniško podprtega obdelovanja podatkov pa moram reči, da je gledanje napačno. Kajti število izvajalcev lahko zmanjša le dobra organizacija dela. Sam računalnik ne diktira organizacije dela, le zvesto podpira obstoječo organizacijo.«

Po prvotnem programu kar precej kasnišo z nabavo in pripravo. Zakaj?

»Povedati moram, da smo za ta področja kupili programe, ki pa jih je bilo treba prilagoditi našemu načinu poslovanja. Pri Iskri smo kupili PMPS in po planu uvajanja je bilo to obdobje do leta 1990. V tem času se je pokazalo, ker nekaj področij, ki bi jih bilo treba dodelati ali spremeniti. Pogodbe z Iskro nismo podaljšali, ampak smo se korenitejših popravkov programa lotili sami, čeprav moram ob tem povedati, da naša ekipa ni dovolj številčna. V planu imamo dva nova sodelavca, toda zaenkrat še ne moremo konkretno računati s tema dvema novima zaposlitvama. Trenutno vsak delavec v centru pokriva tri različna dela. Ker pa je celotna organizacija podjetja živa tvorba, se nenehno spre-

minja in dopolnjuje, je treba slehernemu področju sproti slediti in ga prilagajati glede na organizacijske in zakonske spremembe. Paketa sicer sami ne bi mogli izdelati, ker to zahteva večletno delo večje skupine, lahko pa kvalitetno spremljamo in dograjujemo program, kot je program za nabavo in za pripravo dela.«

V strokovni skupini ste pred nedavnim pregledali program računalniško vodene dokumentacije v nabavi, pripravi dela ter vskladišču materiala. Kako je bil sprejet, je bila dana zelena luč?

Program je bil načeloma sprejet, čeprav se je že na prvem sestanku odprlo veliko vprašanj v zvezi z usklajevanjem. Gre za način organizacije dela, ki mora biti v vseh treh področjih spravljen na isti imenovalec. Ko bo to doseženo, bomo na tej osnovi izdelali konkretni plan, ki bo uglašen tudi z uporabniki. Le tako osvojen program ne bo spodletel.«

Lanskoletni poskusi pa so spodleteli — je bilo krivo premajhno zanimanje, premajhen posluš za usklajevanje?

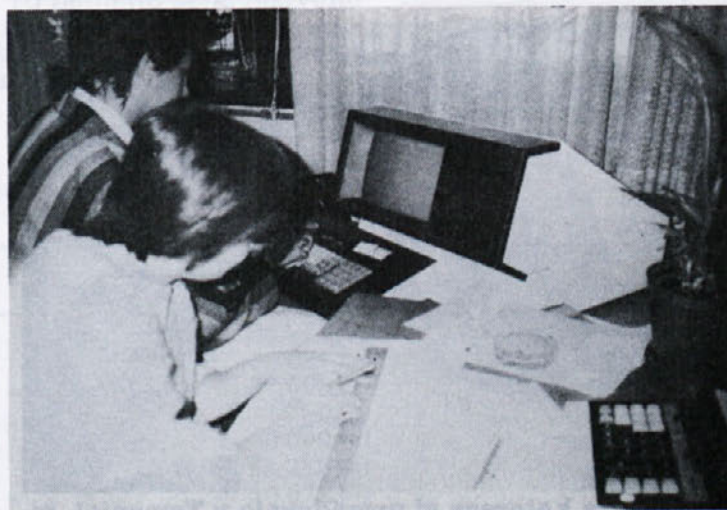
»Morda je bilo premalo razumevanja, področje je

bilo prikazano bolj na teoretični kot na praktični plati. Ko ljudje vidijo, da tak način obdelave podatkov zares nudi red, da po začetnem usklajevanju, ki pomeni določene premike in spreminjanja, kar seveda po dolgih letih navajenega načina dela pomeni napore in premike tudi v miselnosti, potem gre. Zato je treba razumeti, da ne bi bilo treba prepričevati ali siliti, namesto da ljudje sami začutijo, da je edino tak način pravi, ustrezen času in potrebam.«

Kje je bilo največ vprašanj?

»Vprašanja so se pojavljala okoli tega, kaj sploh je kosovnica, pa o zaključku delovnega naloga, ki naj bi ga v bodoče zaključile tudi priprave dela, kar do sedaj ni teklo. Ob izdelavi kosovnic je bilo izpostavljeno vprašanje, kako jih izdelati za dopolnilno kolekcijo, če za redno te izdelamo takoj po zaključevanju. Tudi ob kompletnosti delovnega naloga je pričakovati vprašanja, saj nam izkušnje kažejo, da tako doslednega zagotovila celotnosti delovnega naloga zaenkrat še ni mogoče pričakovati.«

Premaknilo se je torej. Predlagatelji in zagovorniki programa trdno verjamejo, da so delo pravilno zastavili, in da rezultati morajo priti. K razmišljanju o tej temi pa vabimo tudi vse uporabnike in vse, ki jim je računalniška obdelava blizu.

Priprave za računalniško obdelavo nabave in priprave dela, so stekle

izvoljeni so predsedniki svetov tovarn

Delta — Anica Kokol
Ločna — Jožica Božič
Libna — Milena Turšič
Temenica — Tone Redek
Tip-top — Marija Horvat
Zala — Katja Likar
Strokovne službe —
Sonja Kastelic

LETOVANJE '90 LETOVANJE '90

razpis za poletno letovanje 1990

Človek kar ne more verjeti dejstvu, da smo že v spomladanskem času, to je času, ko moramo planirati kam in kako na zasluženi letni počitek. Letos se bo dopustovanje še bolj prileglo, kajti zime skoraj da ni bilo, zato pa tudi vajeni počitka v tem času nismo veliko užili.

Tudi letos bo Labod čim večjemu številu delavcev in njihovim družinskim članom omogočil letovanje v najetih počitniških kapacitetah. Da si delavci želimo letovati kombinirano tako kot že tri pretekla poletja nam dovolj nazorno kažejo rezultati ankete o letovanju v letu 1989, kateri so objavljeni v zadnjem (št.4) glasilu Labod. Priporočamo delavcem, da si ta prispevek preberejo. Posebno pa je zaželeno, da ga preberejo tisti, ki nameravajo letovati v letošnjem letu.

Kdaj imam možnost letovati?

Pretežni del letnega dopusta bomo Labodovi delavci koristili v mesecu juliju. Zato bomo tudi največje možno število počitniških kapacitet zagotovili v času od 30.6. do 30.7. poleg lastnih kapacitet kate-re lahko koristimo že od prvomajskih praznikov do začetka oktobra, bomo v glavni sezoni oz. v času naših kolektivnih dopustov lahko koristili tudi najete kapacitete, katere bomo zakupili pri agencijah in privatnikih. Dekade bodo v glavni sezoni desetdnevne:

- 1 dekada od 30.6. do 10.7.
- 2 dekada od 10.7. do 20.7.
- 3 dekada od 20.7. do 30.7.

Na podlagi kolektivnih dopustov posameznih tovarn in strokovnih služb lahko koristimo dekadno po naslednjem redu:

V prvi dekadi od 30.6. do 10.7. lahko letujejo delavci Ločne, Libne, Delte in nekaj delavcev strokovnih služb.

V drugi dekadi od 10.7. do 20.7. lahko letujejo delavci iz tistih tovarn in služb kot v prvi dekadi, to je iz Ločne, Libne, Delte in delno iz strokovnih služb.

V tretji dekadi do 20.7. do 30.7. lahko letujejo delavci Tip-topa, Temenice, Zale in strokovnih služb, ter po kakšen delavec iz ostalih tovarn.

V mesecu avgustu bo na voljo za letovanje nekaj lastnih apartmajev v Nerezinah in Savudriji za delavce strokovnih služb, ki zaradi narave dela lažje letujejo v tem času. Ravno tako kot minula leta bomo poskusili ugoditi prošnjam upokojencev z šoloobveznimi otroci za letovanje v mesecu avgustu.

V takimenovani **predsezoni**, ki traja za nas do pričetka prve dekade in po sezoni, ki se šteje od konca avgusta dalje, pa priporočamo letovanje vsem mamici in očkom z majhnimi otroci, ki so na porodniškem dopustu in vsem, ki so daljšem bolniškem dopustu in imajo za bivanje na morju dovoljenje oz. priporočilo svojega zdravnika. Prav tako priporočamo letovanje v pred in po sezonskem času vsem Labodovim upokojencem in njihovim družinskim članom. Upokojenci lahko letujejo le v naših lastnih objektih v Nerezinah in Savudriji. Pa naj velja še eno opozorilo ob tem, da bomo **imeli najete kapacitete samo v juliju.**

V katerem kraju lahko letujem?

— V Nerezinah na Malem lošinju

imamo 20 štiriposteljnih apartmajev s pomožnim ležiščem oz. otroško posteljico in 4 dvoposteljne apartmaje s pomožnim ležiščem in otroško posteljico.

V vsakem štiripostelnem apartmaju lahko letuje največ 6 oseb, v dvopostelj-

nem pa 2 odrasli osebi in en otrok v otroški posteljici in eden na pomožnem ležišču.

Štiriposteljni apartmaji imajo dnevni prostor z kuhinjsko nišo, spalnico z dvema ležiščema, otroško sobo z dvema ležiščema in WC ter tuš v enem prostoru.

Apartmaji imajo takoimenovane kote z mizo, ki služijo tudi kot pomožno ležišče. Vsak apartma ima tudi mizo s stoli oz. klopi. Manjši apartmaji pa imajo manjši dnevni prostor z mini kuhinjo, mizo in pomožnim ležiščem, prostor za tuš in WC in pa spalni prostor z dvema ležiščema in otroško posteljico.

Vsi objekti so opremljeni z vsem potrebnim inventarjem in posodo za kuhanje. S sabo morate vzeti le posteljno perilo (prevleke za blazine in rjuhe), pa seveda kuhinjske krpe (čistila, papir).

Na Nerezinah boste potovali po že dobro znani poti preko Reke do trajektnega пристanišča Brestova. Od tu pa s trajektom do porozin in mimo mesta Cres v Nerezine. Druga, nova pot pa je po mostu na otok Krk in po Krku do trajekta. Od tu pa na Cres in dalje do Nerezin. Ta druga varianta je boljše in hitreje boste na cilju. Od Nerezin proti Malem lošinju je le še dober kilometer in že boste pred recepcijo Počitniške skupnosti Krško. V recepciji uredite vse formalnosti v zvezi z prijavo in odjavo, dobite ključke od apartmaja in že ste na cilju. Pa srečno!

Bivanje v Nerezinah izkoristite tudi za izlete po morju in kopnem. V Malem lošinju je veliko zanimivosti za vas in še posebej za vaše otroke. Ne zamudite priložnosti ogleda kopališča in hotelov na Sunčani uvali in bisera otoka Lošinja uvalo Cikat, Veli Lošinj in drugo. Z ladjo pa se lahko peljete do vseh bližnjih otokov in to kar iz zaliva Bučanje - iz naselja ali pa iz Malega Lošinja. Obiskali boste lahko otok Rab, Susak, Unijske, Ilovik, Silba.

V Savudriji pri Umagu (nedaleč od Portoroža)

imamo hišo, v kateri so trije apartmaji, dva štiriposteljni in en petposteljni apartma. Apartma št.1 ima dnevni prostor z mizo in kotom kot pomožnim ležiščem in še enim samostojnim ležiščem ter kuhinjsko nišo in spalnico z dvema ležiščema. WC in tuš je v souporabi z apartmajem oz. stanovanjem št. 2. Stanovanje št. 2 ima malo samostojno sobo z enim ležiščem, sobo z tremi ležišči in kuhinjo. Mize s stoli so na terasi, za primer slabega vremena pa tudi v spalnem prostoru. Kot sem že navedel imata apartma št. 1 in 2 toaletne prostore v souporabi.

Stanovanje št. 3 ima dve sobi, eno z dvema in eno s tremi ležišči, kuhinjo z mizo in stoli ter toaletne prostore. Z dveh strani je terasa na kateri so tudi klopi in miza. Okoli hiše je tudi vrt z blagodejno senco.

V kampu Pineta v Savudriji bomo imeli postavljene dve prikolic. Vsaka ima štiri ležišča. Prikolici sta opremljeni z baldahinom in hladilnikom posebej — dodatno. Tudi prikolici sta opremljeni z vsem potrebnim za kuhanje. Letovalci prikolic vzamejo na letovanje le posteljnino, krpe in podobne drobnarije.

V Savudriji boste potovali preko Postojne do Koprca, od tu dalje pa greste lahko preko Izole in Portoroža do Savudrije ali pa po cesti za Šmarje in Buje nakar na križišču zavijete za Umag oz. Savudrijo. Letovalci doma se ob prihodu kjer urede formalnosti v zvezi z prijavo, javijo v neposredni bližini doma v centru Bašanije pri družini Titoneli hišna številka št. 14. Tu dobijo tudi ključke stanovanja, kamor jih po letovanju tudi vrnejo. Zaželeno je, da gosti menjajo oz. zapuste stanovanje do 8. ure zjutraj.

Letovalci prikolic pa se javijo ob prihodu v recepciji kampa, ki je nasproti vhoda. Tu uredijo vse formalnosti in dobe ključke dodeljene prikolic.

Letovanje v Savudriji lahko s pridom izkoristite tudi kot izhodišče za razne krajše in daljše izlete. Lahko se odpravite po nakupih v Italijo, bodisi z avtom ali pa z avtom do Portoroža in od tu z hidrogliserjem tudi v Benetke. Le nekaj kilometrov ob obali je Umag z veliko majhnih trgovin in velikom modernim blagovnim centrom. Posebnost Umaga je gotovo turistični vlak, ki prevaža staro in mlado po obali od starega mestnega jedra do novega Umaga z modernimi hoteli in lokali. Pot lahko nadaljujete do zanimivega Novigrada in turističnega centra Istre — Poreča. Ne zamudite doživetja pravega turističnega utripa v popoldanskih in večernih urah in še posebej ne zamudite nočnega življenja v tem počitniškem poletnem vele mestu.

Ljubelj

Tudi letos bomo lahko letovali v času od 15.7. do 15.8. v domu Panorama na Ljubelju. Upajmo, da bo vsaj poletje naklonjeno letovalcem, zima ni bila in dom je sameval brez gostov.

Glede na lokacijo doma nima pomena, da pišemo kako priti na Ljubelj, niti ne, kakšne možnosti se ponujajo letovalcem za izlete, nakupe in peš ture po gorah.

Kje bomo imeli možnost letovanja v najetih kapacitetah?

Upamo, da se bomo z agencijami vsestransko dogovorili za apartmaje oz. ponudbo kot jo v nadaljevanju navajamo. Veliko je odvisno od cen in od povpraševanja.

- Biograd na moru oddaljen nekaj manj kot 30 km od Zadra proti Šibeniku,
- Filip Jakov oddaljen dobrih dvajset kilometrov od Zadra proti Šibeniku,
- Borik je v bistvu sestavni del mesta Zadra,
- Diklo je poleg Borika, oddaljen le nekaj kilometrov od Zadra,
- otok Pag, mesto Pag,
- otok Pag, mesto Novalja — Stara Novalja,
- otok Cres, mesto Cres
- Pirovac apartmaji — oddaljen od Zadra 50 kilometrov, oz. 20 kilometrov pred Šibenikom,
- Vir oddaljen od Zadra ob Pagu 28 kilometrov,
- Pula oz. Medulin v Istri,
- polpenzion na otoku Brač v Sutivanu,
- polni penzion v Pirovcu,
- Čatež — bungalovi v času od 14.7. do 11.8.

Vsi najeti apartmaji so povečini v privatnih hišah, delno so to bungalovi, vsi so prve kategorije, razen v Medulinu druge.

Kategorizacijo apartmajev opravijo turistične inšpekcijske službe na posameznem področju.

Triposteljni apartmaji imajo povečini spalnico z dvema ležiščema in enim pomožnim, kuhinjo z je-

dilnico oz. dnevnim prostorom, v katerem je tudi eno ležišče ter tuš in WC. Kuhinje so opremljene z vsem potrebnim za kuhanje, ležišča pa tudi s posteljnimi perilom, to valja za vse najete apartmaje.

Štiriposteljni apartmaji imajo dve spalnici z po dvema ležiščema, kuhinjo in jedilnico oz. dnevni prostor, kjer je običajno še eno ležišče ter toaletne prostore.

Kakor smo že omenili

ponujamo letovanje v Sutivanu na Braču s polpenzionsko oskrbo v Kompasovem klubu v Kovanjinovih dvorih. Bivanje je v zasebnih dvoposteljnih sobah, vse ostalo pa v klubu. sem spadajo razne šport-

ne aktivnosti, kulturne in zabavne prireditve, družabna srečanja, nočne krožne vožnje po morju in drugo.

V Sutivanu je možno letovati tudi v avgustu in septembru. Vsi zainteresirani naj se javijo za kateriko-

li termin. Bivanje pa je 7 ali 14 dnevno.

V Pirovcu pa je polni penzion in sicer bivanje v zasebnih sobah, ostale gostinske usluge pa v restavraciji na obali. Tudi v Pirovcu je možno letovati z koriščenjem polnega penziona celo poletno sezono. Interesenti naj se javijo za katerikoli termin, dekada pa so 7 oz. 14 dnevne. Menjave so ob sobotah, v Sutivanu ravno tako.

Gremo na Avstrijsko Koroško?

Zadnje čase zelo radi zahajamo na drugo stran Alp, na Avstrijsko Koroško. Ko se vrnemo domov, ne moremo prehvaliti kako je vse poslihtano in poceni. In še res je tako. Tudi letovanje ni pretrano drago glede na ponudbo. Pridobili smo nekaj ponudb, ki jih tu navajamo. Za vse, ki ste zainteresirani za bivanje v Avstrijskem Koroškem pa bomo uredili vse potrebno za letovanje. Posebna prilžnost se ponuja ljubiteljem tenisa. Kajti skoraj vse ponudbe so popestrene v tej smeri:

• Peortsonah

cena 7 polpenzionov je 5445 Ats, v to so vštete tudi tri ure tenisa s trenerjem, 7 ur teorije, avtomatska priprava za metanje žogic, masaža, gimnastika, savna, solarij, golf...

• St. Urban

7 polpenzionov, 10 ur tenisa s trenerjem tenisa, igra na prostem in teorija, turnir, savna, solarij 5850 Ats ali 7 polpenzionov, kopanje, savna in 7 ur igranja tenisa 32000 Ats. Podobne programe z omejenimi cenami nudijo še

ob Klopinskem jezeru v Veldnu in toplicah Warembad ob Villachu.

ROK PRIJAV ZA LETOVANJE JE 12. APRIL

Prijavnice, ki ste jih prejeli skupaj z glasilom popolno, željeno in pravilno izpolnite in jih oddajte v tajništvo vaše tovarne, delavci strokovnih služb pa v splošno službo. V splošno službo oddajte prijavnice tudi vsi upokoenci iz katere koli tovarne in vsi letovalci, ki želijo letovati v terminih izven kolektivnih dopustov, vsi zainteresirani za letovanje na Ljubelju in vsi, ki bi želeli letovati v času prvomajskih preznikov.

PRIJAVNICE ZA PRVOMAJSKO LETOVANJE OD DAJTE DO 18. APRILA

In kako bo s cenami letos?

Fiksnih cen še ne moremo oblikovati, zato posredujemo le informacijske oz. predkalkulacijske cene. Prepričani smo, da do bistvenih odstopanj ne bo prišlo.

Vse novosti v zvezi s cenami in letovanjem nasploh bomo objavljali v naslednjih številkah našega glasila.

Predvidevamo, da bo cena za letovanje oz. plačilo režijskih stroškov v lastnih počitniških kapacitetah 35,00 din dnevno po osebi in še turistična taksa, katerih višine še niso usklajene. Takse bodo določene po turističnih območjih oz. občinah. Predvideva pa se, da bodo takse os 10 do 20 din dnevno za odrasle in 50% nižje za

koristite garsoniero v podkorenu

Izkoristimo prilžnost in obiščimo Podkoren. Garsoniera vas čaka za počitek, razvedrilo ali spanje. Prijavite se kadarkoli, dobite napotnico, ključ in že greste lahko v Avstrijo, nato spat in drugi dan v Italijo...

PRIJAVA ZA LETOVANJE

Ime in priimek .....

Stalno bivališče .....

Tovarna oz. strok. služba .....

Prosilci za dodelitev letovanja morajo biti vpisani v spodnji rubriki pod zaporedno št. 1 (na vrhu seznama). Opozarjamo, da so veljavne samo tiste prijavnice, ki imajo izpolnjene vse rubrike. Torej, bodite natančni in dosledni pri izpolnjevanju!

Zap. št.	Ime in priimek	Sorodstvo razm. s prosilcem	Zaposlen pri	Datum rojstva
1.....				
2.....				
3.....				
4.....				
5.....				
6.....				
7.....				
8.....				

Glede na to, da imamo letos na voljo veliko različnih krajev za letovanje, tudi samo s po nekaj apartmaji, navedite vsaj tri možne lokacije in termine letovanja. Če bo le mogoče, bomo ustregli vašim željam. Kraj letovanja:

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Želen termin letovanja:

od ..... do ..... ali od ..... do .....

Izjavljam, da mi lahko obračunate stroške letovanja v treh obrokih, in sicer pri akontaciji OD za mesec maj, junij, julij.

Upokojenci in drugi uporabniki plačajo stroške letovanja na podlagi izstavljenega računa v predpisanem roku. Prijavnico oddajte v tajništvo TOVARNE, delavci strokovnih služb pa prijavnice oddajte v splošno službo, najpozneje do 12. aprila 1990.

V ..... dne 1990

Lastnoročni podpis:

LETOVANJE '90 LETOVANJE '90

otroke od 7 do 15 leta oz. 18 leta. Cena za letovanje v najetih apartmajih bo nekaj din višja — verjetno 40,00 din po osebi in turistična taksa. Letovalcem, ki bodo letovali v najetih apartmajih ne bo potrebno s sabo jemati posteljnine (ostali jo morajo, ker je v lastnih ni).

Cene so za vse letovalce enake, ne glede na starost otrok, pa čeprav so med letovalci čisto majhni dojenčki.

Cene, ki bodo dokončno določene, bodo veljale za delavce Laboda, njihove zakonske partnerje in nepreskrbljene otroke.

Dobro je vedeti: Za družinske člane se upošteva jo zakonci, nepreskrbljeni otroci, tudi izvenzakonski in partner delavca v izvenzakonski skupnosti, če ta traja več kot dve leti. Cene letovanja za ostale soletovalce, to je za preskrbljene družinske člane (otroke s svojim OD, poročene otroke in njihove zakonce, vnuke starše, tašče in tate, strice in tete) in za vse ostale soletovalce bo cena predvidoma enkrat večja. Letovanje na Ljubelju bo tudi letos nekaj cenejše.

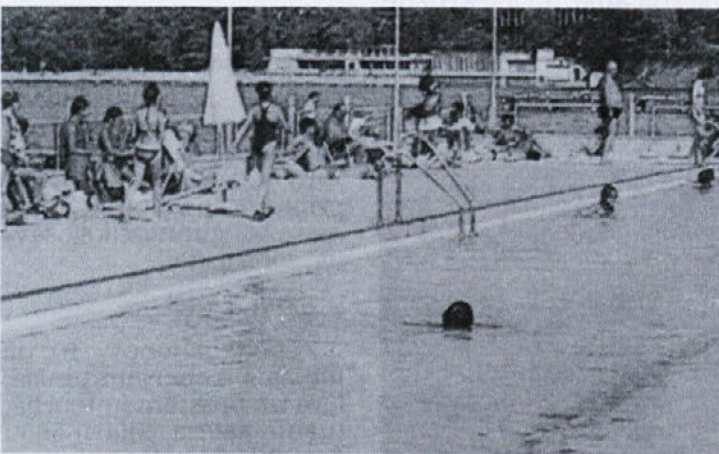
Še o cenah za soletovalce in preskrbljene družinske člane, ki so zaposleni v katerikoli ustanovi ali podjetju, ki je član Počitniške skupnosti Krško je višina plačila za letovanje enaka, kot za naše delavce. To pravilo velja le za letovanje v Nerezinah. Delavci morajo s prijavnico oddati tudi potrdilo oz. dokazilo za soletovalca, da je res delavec članice skupnosti.

Cena polpenzijskih uslug v Sutivanu na Braču bo za delavce in družinske člane približno 150,00 din dnevno.

Cena polnega penziona v Pirovcu pa bo približno 120,00 din dnevno. No, kot sem že dejal, o cenah več v naslednji številki glasila.

Kdaj bomo plačali letovanje?

Labodovi delavci bodo režijske stroške letovanja plačali v treh zaporednih obrokih in sicer od oseb-

nega dohodka za mesec maj, junij in julij. Letovalci, ki bodo letovali v Nerezinah bodo ob odhodu iz naselja plačali le turistično takso. Ostali letovalci pa bodo turistično takso plačali skupaj z ostalimi stroški.

Upokojenci našega podjetja in ostali uporabniki naših kapacitet bodo stroške letovanja plačali na podlagi računa v enkratnem znesku v predpisnem roku, turistično takso pa plačajo letovalci Nerezin na tamkajšnji recepciji.

Opozarjamo, da se delavcu, ki mu je bilo dodeljeno letovanje, a ne letuje v dodeljenem terminu in ni pravočasno odpovedal letovanja, nastali stroški zaračunajo.

V času glavne sezone, to je od 20.6. do 31.8., se apartmaji plačajo najmanj za toliko oseb, kot je v posameznem apartmaju rednih ležišč oz. za kolikor oseb je bila izdana napotnica.

V apartmajih v Nerezinah lahko letuje največ šest oseb (redno so štiri ležišča) in v garsonierah tri osebe, eventuelno 4, če so, recimo, poleg dveh odraslih oseb manjši otroci (redno sta dve ležišči). V Savudriji lahko letujejo v stanovanju št. 1 in 2 po štiri osebe, z manjšimi otroci tudi 5, in v stanovanju št. 5 oseb, z manjšimi otroci tudi 6 oseb. V prikolicah pa lahko letujejo največ 4 osebe. V najetih apartmajih lahko letuje toliko oseb, kolikor ima apartma ležišč oz. za kolikor je izdan dokument.

Prosimo, da upoštevate navodila in da prijavnice popolno in natančno izpolnete, kajti le take bomo upoštevali pri nadaljnjih obravnavah. Ne pozabite, da lahko letuje le tisti, ki je napisan na spremnih dokumentih.

Kje se bodo letovalci javili ob prihodu na letovanje, vse o cenah in ostale informacije bodo objavljene v glasilu, sicer pa se za vse ostale nejasnosti v zvezi z letovanji lahko obračate na splošno službo Novo mesto.

pripravil: Jože Muhič

Z bar kodo v Evropo 92. To je skrajni rok za označitev vseh izdelkov, ki žele na to tržišče. Tudi v Labodu smo pripravljeni.

bar koda tudi v labodu

Označevanje končnih proizvodov v Labodu z bar kodo po sistemu EAN-13 industrijska coda 2-5

V DO Labod Novo mesto smo nabavili tiskalnik Famox-4 za tiskanje bar koda in tehničnih podatkov na papirnate etikete in samolepilne etikete.

Sam program za tiskanje bar koda in tiskalnik Famox-4 sta pripravljena in je tiskanje možno takoj.

Zaenkrat lahko začnemo tiskati z bar kodo in tehnične podatke na papirnato etiketo za program VO za vse artikle (ženski plašč, jope, blejzerji, krila, hlače in ženske komplete).

Označevanje:

EAN (Europa aratiele number)

Ean-13 je numerična črna coda, ki je standard za Evropsko tržišče.

EAN-13 črna coda se največ uporablja za označevanje artiklov široke porabe.

Pri črtni kodi EAN-13 je kodiranih 13 znakov, ki so razdeljeni v 4 skupine:

1. številka države 3 mesta (860) je vedno za SFRJ,
2. številka proizvajalca — firma ima 4 mesta (Labod ima številko 0704)

3. številka artikla 5 mest, za artikel firma sama določa številko (00109)

4. kontrolna številka eno (1) mesto

Črna coda se lahko uporablja v:

— avtomatskem skladišču robe
— inventurah, skladišču in trgovinah
— izdaja blaga iz skladišča

— v proizvodnji
— zaključevanju robe

— kolekcije na terenu, trgovski potniki pod pogojem, da je kolekcija označena z bar kodo. Trgovski potniki na terenu bi pri zaključevanju uporabljali prenosni računalnik PC-32 N in bi lahko vtiskali količino prodane robe in isti dan sporočili v zbirni računalnik v podjetje.

V prenosni računalnik PC-32 N se lahko vtiska 32.000 postavk ali znakov.

Prenosni računalnik se lahko uporablja na terenu 48 ur brez polnjenja. V prenosni računalnik PC-32 N je potrebno vgraditi čitalec bar koda in še en pogoj, da je blago označeno z bar kodo.

Za program PŠ (srajce, bluže) se dela na oblikovanju etiket.

Tiskanje bar koda na srajce-bluže je možno na samolepilno etiketo (že imamo program).

Kapaciteta tiskanja tiskalnika Famox-4 je 1,5 etikete na sekundo, ali hitrost tiskanja je 60mm/sekundo.

Maksimalna širina etiket je 100 mm, dolžina ni omejena, ker se bar koda vpisuje vzdolžno.

Črna coda je sistem za označevanje in hitro spoznavanje avtomatsko objekta.

Pri izbiri materiala za

tiskanje bar kode papirna-te ali samolepilne etikete je zelo važno upoštevati naslednje pogoje pri vzdrževanju:

- temperatura od 30 — 70 stopinj C
- število čitanja prek 100 do več (1000)
- relativna vlaga 0 — 90 % s kondenzom.

Vzdržnost materiala in rok trajanja natisnane bar kode je zelo važno, da se pri večkratnem branju v neprimernem okolju (umazaniji, temperaturi, zamaščenosti) ne poškoduje.

Tiskanje bar koda s pomočjo termičnih tiskalnikov Famox-4 je najbolj razširjeno pri označevanju artiklov široke porabe in so najbolj primerni za izdelavo vseh vrst etiket.

Delujejo na osnovi selektivnega ogrevanja toplotno občutljivega papirja. Po fizični velikosti so majhne samostojne naprave z vgrajenim mikroprocesorjem.

Tiskalnik Famox-4 lahko dela samostojno (to pomeni, da ima vgrajeno tip-

kovnico) ali pa se prek RS-232 serijskega vmesnika povezuje nadrejenemu računalniku.

Poudarjam, da je tiskalnik Famox-4 prilagodljiv in se lahko poveže na glavni zbirni računalnik, ali s terminalom prek serijskega RS-232 kanala.

Postopek tiskanja s termičnim tiskalnikom je s pomočjo posebne keramične glave, ki ima tanke žlebove, v katerih so termične žice. Tiskalnik Famox-4 je primeren za centralno tiskanje etiket za vse dokumente, tudi tiste, ki gredo na teren.

Črna coda je zapis, ki je sestavljen na binarni osnovi in zgrajen na osnovi tankih črt. To so lahko debele ali tanke, svetlobne ali temne črte. Celoten zapis predstavlja binarno vrednost kodiranih znakov.

Pri EAN-13, industrijski kodi 2-5 je nosilec informacije samo temno polje. Široko temno polje ima logično vrednost (1), ozko temno polje pa vrednost 0 (nula), koda je diskretno razmerje, med ozkim in širokim poljem je 1:3. Začetni in končni znak nimata enakih vrednosti.

Čitanje bar koda je možno od zgoraj, od strani in drugače oz. na vrsto in tip čitalnika (laser, kamera, CCD scean in svinčnik).

Najprimernejši način za čitanje bar koda pri popisu robe je čitanje s svinčnikom DATALOGIL P 10-S 22. To je čitalnik z valovno dolžino 660 mm, zaslonka ima velikost 0,35 mm, kar pomeni, da je to svinčnik za čitanje kode s srednjo in majhno resolucijo (in dovoljene večje tolerance tiska kode).

V primerno prenosnega računalnika PC-32 N s pomočjo črtno kode in če je roba v skladišču označena z črtno kodo je možno vnesti 54.000 artiklov v 12 urah.

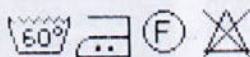
Na koncu še enkrat poudarjam, da so programi in tiskalnik Famox-4 za tiskanje etiket (za bar kodo in tehnične podatke) pripravljeni in priklopljeni v skladišču surovin Novo mesto, in se lahko začne takoj s tiskanjem.

Razvojna služba — Nikola Koljanin

ŠIFRA: 67-109
ARTIKEL: NIKOLINA
VELIKOST: 44
DESSEN: 09
DELOVNI NALOG: 153/Z
KRČENJE: OSNOV: 4%
DOLŽ: 4%
PROIZV.: UVOZ ZRN
LIKATI DO 150. C.
KVALITETA: A

8 600704 671098

Opis etikete za VVO program:

- velikost etikete — 100 x 60 mm,
- velikost tekstualnega dela — 80 x 52 mm,
- pisava — večje črke — 4 x 2 mm,
- pisava — manjše črke — 2 x 2 mm,
- velikost simbola za vzdrževanje — 5 mm,
- velikost bar-code — 15 x 30 mm,
- število črk v eni vrstici — 24,
- tekst je pisan 4 mm od roba etikete.

ŠIFRA: 67-109
ARTIKEL: NIKOLINA:
VELIKOST: 44
DESSEN: 09
DELOVNI NALOG: 153/Z
KRČENJE: OSNOV.: 4%
DOLŽ.: 4%
PROIZV.: UVOZ ZRN
LIKATI DO 15°C.
Kvaliteta: A

Labod Razvojna služba:
NIKOLA KOLJANIN

naš pogovor: predstavljamo vam predsednico delavskega sveta — slavico popadič

Predstavljamo vam predsednico delavskega sveta — Slavico Popadič

Slavica Popadič, inženirka tekstilne tehnologije, rojena leta 1955. Zaposlena je kot tehnolog 1 v pripravi dela za program srajc in bluz in sicer je v Labodu že od 1974. Šesto stopnjo izobrazbe je dosegla ob delu, izkazala pa se je kot zelo aktivna in poštena delegatka delavskega sveta Commerca, če omenimo le njeno zadnjo funkcijo.

Kako si sprejela funkcijo predsednice delavskega sveta podjetja?

»Težko in to iz več vzrokov. Najprej moram reči, da me osnovno delo precej obremenjuje, ta funkcija pa mi je prinesla še dodatno delo in predvsem — velike odgovornosti.«

Kako vidiš razliko med samoupravljanjem in upravljanjem?

»Predvsem mislim, da je do razmejitve moralo priti. Med še tako lepo zapisano samoupravo je bilo veliko skritih odgovornosti in posledice so povsod očitne. Torej, upravljanje so jasne

relacije, jasna odgovornost, jasne naloge.«

Katerim vprašanjem misliš, da bo ta sestav delavskega sveta moral dati prednost. Kaj je torej po tvoje najaktualnejše?

»Gotovo notranja organiziranost, na osnovi katere bo jasno število izvajalcev in s tem reševanje presežkov. O tem govorimo že predolgo, narejene pa je bilo tako malo. Samo v skladišču in med šoferji. Vsi pa vemo, da je racionalizacija v organiziranosti potrebna. To pa seveda še ne pomeni, da gre za vprašanje metanja na cesto, nasprotno. Sicer pa nam bo ta pravilnik tudi začrtal poti dela, povezav... To je po mojem mnenju osnovni akt in delavski svet bo imel ob sprejemanju tega zares veliko odgovornost.«

Kaj pričakuješ od delegatov delavskega sveta, ki sedaj niso več izbrani po ključu glede za funkcijo posameznega delovnega okolja, ampak so zares v funkciji delegata podjetja?

»Tu mislim, da še preozko gledamo zastopnost enih in drugih. Težko, vendar nujno je pozabiti na delitve. Od delegatov pričakujem, da bodo ustvarjalno sodelovali, da bodo samoiniciativni, poštene in glasni. Vsak naj bo osebnost zase, skupaj pa bomo oblikovali, koordinirali, usklajevali mnenja in stališča. Vsi imamo en cilj — za naše podjetje in ne samo za dele tega.«

Torej meniš, da je bojazen, ki jo je zaslutiti med VO-jevci, da so številčno prešibki v sestavi delavskega sveta odveč?

»Povsem odveč. Delavski svet je organ podjetja in njegova dobrobit je naš cilj. Zato ni prostora za

ogroženost in bojzani. Gotovo pa ta bojazen izhaja tudi iz premajhne povezanosti nas vseh, iz premajhnega poznavanja. Mislim, da si nismo dovolj blizu in na tem bo treba še kaj narediti.«

Kako vidiš sodelovanje z vodstvom?

»O stalnem sodelovanju in soustvarjanju sleherne odločitve mislim, da ne moremo govoriti. Za kaj takega bi morali imeti profesionalnega predsednika delavskega sveta. Zato moramo zaupati vodstvu. Kot predsednica pa želim biti sproti obveščena o dogajanjih, kar pričakujem za celoten delavski svet. Prepričana sem, da pri tem ne bo nikakršnih težav, da bo sodelovanje tako, kot mora biti.«

Uspešno delo ti želim!

Delavski svet je za svojega podpredsednika izvolil Mirka Černivca iz Delte. Rojen je leta 1947, v Labodu pa je kot mehanik specialist zaposlen od leta 1980. V Delti ga poznajo kot prizadevnega delavca, ki je bil med drugim tudi predsednik njihovega delavskega sveta.

Svobodni Sindikati Slovenije

Pred nami je 1. kongres svobodnih sindikatov Slovenije. Naša delegatka na kongresu je Darinka Antončič iz strokovnih služb.

**posameznik nima moči —
močni bomo le skupno
združeni v sindikatu**

Ljudje smo žal taki, da povsod raje vidimo svoje pravice in ugodnosti, kot obveznosti. Tako razmišljamo tudi o koristnosti sindikata za nas.

Sedaj, ko nekateri tako evforično gledajo na podjetje in podjetništvo (zelo moderno) in pozabljajo, da s tem v Sloveniji ponovno delijo ljudi na perspektivne in neperspektivne, naše in one druge, pozabljajo, da tako majhnemu narodu s tem ne delajo ravno velike usluge, ko na vsak način s stališča svojih pravic, želijo ugotavljati ekonomske presežke. Tudi podjetništvu s tem ne delajo koristi, ko že v naprej poudarjajo le svoje pravice in s

tem spravljajo v neugoden položaj ljudi, kajti tudi delavci smo ljudje, kar pa iz raznih programov in nagovorov ni ravno čutiti. S tem, da se ljudje bojimo za svojo eksistenco in prihodnost svojih otrok, tudi ne raste delovna storilnost. Tega bi se dober gospodarstvenik že moral zavedati, a žal nič ne kaže tako.

Delavci pa bomo v takih razmerah še kako potrebovali medsebojno pomoč, vendar kot posamezniki nimamo moči. Moč imamo le skupaj združeni v sindikatu, ker nam je ta organizacija najbolj blizu.

Jože Bračika

Predsednica delavskega sveta, Slavica Popadič, inženirka tekstilne tehnologije, sicer pa tehnologinja v pripravi dela za program srajc in bluz.

vprašanje — odgovor

Vprašanje

Predstavniki Tip-topa so na seji delavskega sveta postavili vprašanje, kako je z izplačilom minulega dela. Odgovor sem poiskala pri v.d. direktorja sektorja za računovodske in finančne zadeve, **dipl. oec. Andreju Kirmu**:

Odgovor

Pravica do osebnega dohodka iz naslova minulega dela izhaja iz ustvarjene realne akumulacije

podjetja oz. dela podjetja. V skladu s 83. členom samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD mora podjetje ta sredstva izločiti iz svojega dobička.

Ker je bilo ob zaključnem računu za leto 1989 ustvarjene celotne akumulacije na nivoju podjetja za simboličnih 360.470 din, rezultat ne zagotavlja zadostnega vira za izplačilo minulega dela.

labod dobil priznanje za izobraževanje odraslih

Skupnost izobraževalnih centrov v republiki Sloveniji podeljuje za največje dosežke pri izobraževanju odraslih **priznanje Ivana Bertona**. Med petimi dobitniki tega priznanja za leto 1989 je tudi Labod, sicer pa so ga prejeli tudi: Izobraževalni center Litostroj, Mariborska tekstilna tovarna oz. njihov center za izobraževanje, Izobraževalni center Gradiša in Saturnusa.

Priznanje je bilo podeljeno 15. marca na skupščini izobraževalnih cen-

trov Slovenije, v Labodovem imenu pa ga je prevzela **Dragica Nenadič**, vodja kadrovske-socialne službe, ki je za priznanje seveda tudi najzaslužnejša. Iz njene opredelitve v predlogu je bila vzeta tudi misel na svečanosti ob podelitvi, ki pravi, da so samo dane sposobnosti in spretnosti za današnjo inovativno in moderno družbo veliko premalo. Znanje je treba nenehno dograjevati, ga širiti, saj je to investicija, ki se nikoli ne neha, in ki je hkrati tudi najbogatejša poplačana.

V likalnici Tip-topa so imeli ozko grlo in napeti je bilo treba vse sile, da so uspeli ujeti rok za domači trg. Do zastojev je prišlo zato, ker so bili izdelki za domači trg za šivalnico minuto manj zahtevni, v likalnici pa ni bilo moč tekoče zlikati vse sešite kose.

vas zanima izobraževanje ob delu?

Ste že kdaj razmišljali, da bi svoje znanje obnovili? Zato je potrebna šola, zato so potrebne **dodatne moči, volja in študij**. Le na ta način boste v novem času, ki zahteva znanje, obvarovali svoje delovno mesto in obogatili svoje strokovno znanje.

Obveščamo vas, da bomo ponovno organizirali izobraževanje ob delu — smer konfekcijski tehnik.

Predavanja bodo potekala v popoldanskem času, ob petkih popoldan in sobotah na DESS Novo mesto.

Pogoj za vpis:

- končana III. ali IV. stopnja tekstilno konfekcijske smeri (tekstilni konfektionar I., II. — tekstilno obrtni konfektionar, krojač)
- opravljen pripravniški izpit

Šolanje bo trajalo predvidoma 2 leti, stroški pa so odvisni od števila kandidatov, zato jih ne navajamo.

Po vaših odločitvah in glede na uspeh in potrebe se bodo tovarne odločile o načinu plačila stroškov.

Vsi, ki ste zainteresirani za izobraževanje, posredujte vloge do 25. aprila 1990 v kadrovske službe Laboda.

Informacije pa dobite pri Silvi Pezelj.

Labod je investiral v izobraževanje. Predvsem v doseganje višje stopnje verficirane izobrazbe. **V desetih letih je kar 156 Labodovih delavcev uspešno zaključilo šolanje med 4. in 7. stopnjo izobrazbe.** Poleg tega smo organizirali določene izobraževalne oblike tudi za širši krog slušateljev iz naše branže in tako se nas je prijelo ime izobraževalnega centra, čeprav to pravzaprav nismo.

»Za verifikacijo izobraževalnega centra imamo sicer dokaj možnosti, saj imamo stalne stike z institucijami, ki so nam že do sedaj stale ob strani ob naših izobraževalnih programih in s katerimi redno sodelujemo. Imamo tudi precej opreme, tako rekoč vsa avdiovizualna sredstva, potrebovali pa bi seveda določene prostore in kader,« pravi Dragica Nenadič in dodaja, da je to naloga za naslednje rodove.

»Med prihodnjimi nalogami pa je tudi pospeševanje izobraževanja na 6. stopnji, za katero sicer v zadnjem času pada interes, pa je vendarle delo in čas tak, da je 5. stopnja izobrazbe tudi v naši stroki že premalo. Več pa bomo poskušali narediti tudi na funkcionalnem izobraževanju. Najmanj 20 ur naj bi imela večina zaposlenih dodatnega strokovnega izobraževanja. Tej številki se verjetno še ne bomo mogli povsem približati, delati pa vendarle moramo na tem, da jo čim bližje dosežemo,« pripoveduje Dragica Nenadič.

Vsako priznanje je spodbuda in obveza, zato se naša kadrovske-socialna služba čuti v tem času, ko je prejela to priznanje, sicer počaščena (**kot se lahko čutijo vsi v Labodu, saj je delež nekdanjih tozdog pri tem tudi velik**) in seveda polna obvez za bodoče delo.

kako smo praznovali

Praznik podjetja je mimo. O praznovanju v Libni govori poseben sestavek, zato tu povzemamo praznovanja v drugih delih podjetja:

Temenica

Temenica je praznovala na sicer delovno soboto. Delo so končali ob 11. uri. Po krajši slovesnosti, ki so se je udeležili tudi upokojenci, so podelili priznanja, sledilo pa je svečanejšše kosilo.

Tip-top

Tip-topovo prireditve ob 8. marcu je popestril pevski zbor Zora iz Črnuč, ki je poskrbel tudi za pove-zavo programa in za priložnostne recitacije. Na proslavi so bila podeljena priznanja jubilarom, svečanosti pa je pridajala še poseben pomen tudi velika udeležba upokojencev Tip-topa. Kot govori poseben sestavek, so bili ti in tudi vsi udeleženci, zelo zadovoljni, saj je bilo vzdušje prijetno in sproščeno, k temu pa je prispeval tudi harmonikar. V Tip-topu so bili še posebno veseli obiska glavnega direktorja, ki je zbranim opisal tudi današnje pogoje za delo in gospodarjenje in naše cilje v bodoče.

Zala

Zala je praznovala na sam 8. marec. Praznik podjetja so obeležili delovno, saj so ob podelitvi priznanj izpeljali tudi zbor volilcev, za tem pa imeli zakusko, kot se za praznik spodobi.

Novomeški del Laboda

V novomeškem delu Laboda letos ni bilo proslave. Le za jubilate in tiste sodelavce, ki so se upokojili v preteklem letu, je bila pripravljena manjša svečanost, praznik pa smo obeležili le s pregledno razstavo fotografij in obeležij v našem glasilu ter biltenu skozi deset let nazaj.

Delta

V Delti so letos ponovno svečanejšše praznovali. Lani niso imeli posebne proslave, letos pa so za kulturni program poskrbeli učenci osnovne šole Tone Žnidaršič, katerih pokrovitelj je Delta. Na proslavi so podelili priznanja jubilarom in krvodajalcem. Vzdušje je bilo zelo prijetno in vsi, ki so se proslave udeležili, so bili zelo zadovoljni. Vendar je bila udeležba nekoliko manjša, kot so je bili vajeni sicer. Razočarani pa so bili v Delti nad tem, da se njihovemu povabilu ni odzval nihče iz sedeža podjetja.

veselo za 8. marec 90 — v tip-topu!

Podpisana Olga Brod, upokojenka Tip-topa, bi rada spomnila, da sem že dvakrat pisala o starejših, pozabljenih upokojencih, zato moram sedaj, po 15 letih upokojitve, pisati res bolj spodbudno.

Ko sem letos, nekaj dni pred 8. marcem, prejela vabilo za dan žena, sem bila kar malo iz sebe, skoraj nisem mogla verjeti, da je to res. Potem sva se s kolegico Štefko dogovorili, da greva skupaj na proslavo.

Moram povedati, da od direktorice Blatnikove,

tov. Murka, mojstra Uplja ter vseh še poznanih sodelavk in sodelavcev, sem bila zelo leposprejeta. Tako da sem videla, da le nisem čisto pozabljena, kot sem to v prvih pismih napisala, zato lepa hvala vsem.

Kar se tiče proslave, je bilo pa tudi enkratno, od kulturne prireditve, jubilejnih nagrad, zakuske in do medsebojnega klepetanja.

Zato še enkrat Tip-topu za tako lep sprejem, tudi za nas upokojence — prav lepa hvala!

Olga Brod

obeležili smo 8. marec — dan podjetja labod!

Prav gotovo so razmišljala ob sedanjem in bodočem 8. marcu različna, ravno tako pa tudi vtisi iz letošnjega praznovanja. Res je, da smo po pisani besedi postali podjetje, kar naj še bolj povezuje labodove delavce ne glede na lokacijo. Toda ljudi, delavce je in bo povezovalo ne samo delo temveč tudi kulturna druženja, srečanja in sprostitev vsakodnevnih skrbi. Tako so v klepetu povedali jubilaranti, delavke — žene v Libni, TIP-TOPu in novomeškemu delu Laboda. Z izvirnostjo idej za praznovanje so v tovarni Libna organizatorji

dali sodelavcem petja, zabave in sprostitev, česar tudi v tovarni TIP-TOP ni manjkalo. Mislim, da kljub težkim razmeram ne bi smeli potisniti ob stran človeka, že tako nas tarejo le skrbi in lepih besed, odkritega klepeta si le redkoma privoščimo. Ni pomembna obložena miza, veliko več je, da smo si ob mizi prijatelji, sodelavci in morda ob takih trenutkih »zgladi-mo« tudi kako delovno ostrino ali spor. Tudi zame, ki sem le občasno v teh sredinah so bili vtisi in počutje prijetni in nepozabni.

DRAGICA NENADIĆ

Tako veselo so se imeli jubilaranti in delavci, ki so se upokojili v preteklem letu, v Novem mestu. Povejmo, da so ob prazniku pogostili tudi naši kreatorki, ki sta Labodu prislužili zadnjega zmaja in priznanje revija Jana, Jelko in Petro.

libna je pripravila praznovanje, ki mu ni para

Libnino praznovanje je bilo letos še posebno pestro in bogato. Proslavo so pripravili na prosto soboto. Ob podelitvi priznanj jubilentom in pozdravu delavcev, ki so se upokojili preteklo leto, so pripravili zelo bogat kulturni program. Domačini so program povezovali in tudi recitirali, sicer pa so nastopili **otroci naših delavk**, ki obiskujejo glasbeno šolo. Pripravili so pristrčen harmonikaški nastop. **Moški pevski zbor iz Brestanice** je zapel, da je zadonelo, **zabavni ansambel Plave ptice**, ki ga

sestavljajo vojaki iz garnizije v Cerkljah, pa so igrali za zabavo in ples.

Ob tem je tekla še vrsta vzporednih prireditev: **kulinarična razstava** je pokazala, kakšne umetnice so naše ženske, saj je bilo med mnogimi dobrotami videti tudi **torto v obliki Slovenije z vrisanimi rekami**, ob katerih so **Labodove tovarne**, pa knjigo z verzi o Labodu, pa bogato velikonočno pojedino itd., itd. Nemogoče bi bilo pravično razdeliti nagrade, saj je bila prav vsaka jed dosežek zase.

Zato je za vse sodelujoče v tem programu dodeljena skupna nagrada — izlet v neznano.

Tudi **degustacijo domačih vin** so imeli v Libni. Zaposleni so oddajali v oceno svoja vina, ocenjevanje pa je potekalo seveda pod šiframi, tako, da je bila vsaka pristranost izključena. **Prvo nagrado je dobilo belo vino Mirice Debeljak, drugo črno vino Jožice Mulan in trtjo prav tako, črno vino Zdenke Deržanič.** Komisijo je vodil Ivan Žohar — vodja proizvodnje.

Kot vsako leto so imeli v Libni tudi letos **razstavo ročnih del**, ki jo pripravljajo skupaj z Lisco iz Senovega. Na dan proslave je bila otvoritev razstave, ki so jo zaključili te dni. Prvo in četrto mesto sta dobili udeleženci iz Lisce, druga nagrada je šla Libnini **upokojenki Amaliji Orehini**, prav tako pa tudi tretja — **Idi Bizjan**. Vsi sodelujoči pa so prejeli tolažilne nagrade.

Še **srečelov** moramo omeniti. Vsaka srečka je bila »polna«, dobitki, ki so jih prispevale firme širom po Sloveniji — kar 28 jih je — pa so bili zares bogati in vabljeni.

Ni kaj, Libna je obeležila praznik podjetja zares pestro, bogato, domiselno — odlično, skratka!

(Lj)

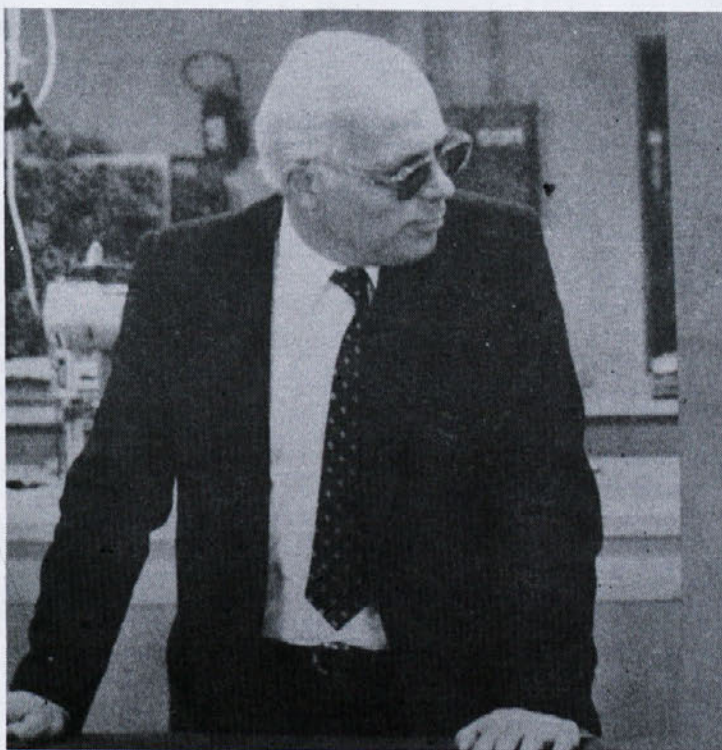
srečno, mirko!

Če za koga, potem za Mirka Rupnika lahko rečemo, da je pojem Laboda. Ne samo zato, ker je sam preživel v službi dobršen del tudi prostega časa, ampak tudi zato, ker ga kot labodovca pozna širni svet. In to ne v prenesenem smislu, ampak povsem konkretno. S svojo vedro in odkritosrčno naravo, z občutkom za življenje z veliko začetnico, z ljubeznijo do vsega lepega je odpiral vsa vrata in bil povsod uspešen. Labodov Mirko, bi lahko rekli. Danes pa piševa ta zapis ob njegovem odhodu. Novica je najprej presenetila, saj si nihče ni mogel misliti, da bo Mirko kdaj odšel iz Laboda. Potem je zaskrbelo, češ kaj je, smo slabi in »podgane beže«, potem pa je enostavno pristala med nami kot dejstvo. Kajti, čim on kaj reče, to tudi velja in zaman je razpravljati. »Pa vendarle ne bi odšel, če bi bila naša bilanca negativna, toda ker smo preteklo leto poslovali pozitivno, lahko grem.« Zakaj se je odločil za odhod, še sam dobro ne ve. Časi so drugačni, odnosi, menjujejo se generacije... Petindvajst let je bil v Labodu

in skrbel poleg svoje redne zaposlitve - vodje nabave, še za marsikaj. Povsod je bil »uporaben« in zato je postal sinonim za Labod. Njegova beseda je veliko zalegla, saj je bila vedno izrečena odkrito, dobrohotno, pošteno. Njegove kritike ni težko sprejemati, saj gre za kritiko prijatelja. »Zelo rad imam

to firmo, toda čas mineva in lahko bi rekel, da iz mozaika nekdanjega Laboda odpadajo kamenčki, da bi postal drugačen, da bi ga oblikovali novi ljudje. Časi, ko smo ga gradili, ko je bilo vsako leto nekaj novega, večjega, so mimo. Pa ne le za Labod. Moje delo je bilo zanimivo, pestro in pomagalo mi je tudi osebnostno rasti, se dopolnjevati. Priznam, da sem se težko odločil, toda povem tudi, da sem se od-

ločil prepozno. Ponudba je bila vabljiva in mislim, da si ji nihče ne bi odpovedal. Še posebno, ker mi omogoča nadaljnje stike z Labodom, na katerega bom gotovo večno vezan. Seveda je pred menoj še zadnji korak — počistiti pisarno, se posloviti od rož, ki jih imam rad, slik, od tega dela in od mojih sodelavcev. Upam, da mi bo to uspelo brez velikih besed, ki bi mi odhod le otežile.«

Mirko Rupnik — srečno!

Ko je prišel, je Labod štel 200 zaposlenih, danes nas je več kot 2000. Zrastel je z njim in si vedno po svojih močeh prizadeval za vse dobro. »Krivica najbolj boli in prizadeval sem si biti pošten do sodelavcev, do okolja, čeprav se zgodi, da človek nehote koga prizadene.« Zamenjava službe po tolikih letih je gotovo stresna situacija, v kateri si zavrtiš filme daleč nazaj in tankočutnemu človeku, kakršen je Mirko, se postavlja veliko vprašanj. Toda ker ni nikoli »cincal«, tudi tokrat ni. Upamo in želimo mu, da bi bil zadovoljen, da bi se seveda vračal v Labod, da nas bi še razveseljeval s svojo vedrino, pokritiziral s svojo poštenostjo in nam tako očarljivo, kot zna le on, »potrkal na dušo«.

nagradna uganka

Kotsmo napovedali, smo 21. marca, na prvi pomladni dan, izžrebali med 28 odgovori tistega naj-srečnejšega. Knjigo televizijskega voditelja in zunanjepolitičnega komentatorja Janeza Čučka »Ostanite še naprej z nami« dobi **Jožica Pavlin** iz Novaga mesta. Izžrebala jo je Jožica Cesar, v komisiji pa sta bili še Zdenka Škedelj in Jelka Pate. Čestitamo! Povejmo še, da so bili vsi odgovori pravilni, saj ste lahko tudi v zadnji številki Laboda prebrali, da ima delavski svet podjetja 17 članov in 17 namestnikov.

Mi pa k novemu vprašanju: **Koliko industrijskih prodajal ima Labod in kje so?** Nagrado prispevajo prodajalne, in sicer bo to **brisača** za kopanje. Za to se pa že splača potruditi!

Vaše odgovore čakamo do 10. aprila.

veri v slovo

Globoko nas je pretresla vest, da ti je zahrbtna bolezen dokončno izpila življenjske moči. Predolgo smo bili skupaj, da bi te mogli zlahka pozabiti.

Leta 1956 si se zaposlila v našem podjetju. Sprva kot krojačica za vrh-nja oblačila, vendar ne dolgo, kajti podjetje se je razširjalo in ustanavljali so se novi obrati. Potrebni so bili novi kadri, te pa je bilo potrebno usposobiti.

Zato si bila izbrana za inštruktorja tečajev za usposabljanje nove delovne sile, ki si jih vodila uspešno v vseh obratih.

Svoje visoko strokovno znanje si znala prenašati na mlajši kader, ki se te s hvaležnostjo spominja.

Poleg svojega rednega dela si se ob delu strokovno izpopolnjevala z raznimi tečaji in seminarji, ki so bili nujno potrebni ob stalno dvigajoči se teh-

nologiji. Vsako delo si z veseljem sprejela in ga še z večjim elanom opravljala.

Nihče ni opazil, da s tvojim zdravjem ni najboljše, tako da smo bili pred desetimi leti, ko si nas prvič zaradi bolezni za dlje časa zapustila, zelo presenečeni, obenem pa upali, da se bolezen ne bo več ponovila.

Res si se vrnila in opravljala delo glavnega tehnologa z največjim veseljem iz vsega srca, a ne za dolgo. Zahrbtna bolezen je ponovno načela tvoje zdravje, zato se med nas nisi več vrnila. S svojo boleznijo in prenašanjem bolečin nisi nikogar obremenjevala, znala si se obvladati in upala si na najbolje, kot si to znala v svojem poklicu.

Vedno si želela, da bi v pokoj odšla z delovnega mesta in se ob slovesu poslovila s sodelavci.

Želja se ti ni izpolnila in ko si se lansko leto upokojila, si odšla tako rekoč iz bolniške postelje, a kljub temu bo ostal v kolektivu na tebe svetel spomin na dela, ki si v njih sodelovala in so ostala kot temeljni kamen težke konfekcije.

Hvala ti za vse — in slava tvojemu spominu.

v imenu sodelavcev
Ana Ceglar

šopek modrosti

Noben moški ni tako močan, kot je lahko nemočna ženska.

Hans Holt

Veliko več ljudi živi na robu duševnega minimuma kot na robu eksistenčnega.

Harold Pinter

Kdor ima srečo, si najde prijatelja. Tisti, ki ima smolo, si najde lepo žensko.

Kitajski pregovor

seme in pleve

Kajenje

Zares gre

Podjetje smo — spre-menili smo torej tudi ime v glavi časopisa, nove žige dobivamo z novim imenom, dobro pa bi bilo podjetništvo čutiti tudi v večjem redu, disciplini, urejenosti...

Nekajkrat smo sprejemali sklepe o prepovedi kajenja na sejah. Ker smo pred kratkim dobili nove delegate, naj jih spomnimo na dediščino iz preteklih sestavov, torej na sklep, da na sejah ne kadimo. Zdravje je dragoceno, zdravljenje pa drago, zato delujmo preventivno.

Ogledalo

Na psu kultura,
na parah razum.
Človečnosti bije zadnja ura.
Vse za podjetje dal bi veleum,
da ni njegovo,
pa ne ve še — kreatura!

Jože Bračika

685.1 (497.12)

LAB

I 5704/1990

ja je dvignil limit za nakup Labodovih izdelkov v naših industrijskih prodajalnah na 10.000 din.

čestitka

Ivi Moro, mladostni petdesetletnici, čestitamo za jubilej in ji želimo vse najlepše!

**Sodelavke
iz Ločne**

odmev na anketo o letovanju

Kljub temu da že dalj časa nisem letovala v naših oziroma najetih kapacitetah, sem z zanimanjem prebrala članek »Kaj nam je pokazala anketa o letovanju«. Ta je pokazala, da smo v glavnem zadovoljni, vendar pa pripombe, kaj smo pogrešali v lastnih apartmajih, kažejo, da ne odhajamo na dopust. Ne razumem, na kakšen način preživljamo dneve odmora, ki so namenjeni počitku, spremembi okolja, ko si želimo televizor, telefon, infra pečico. Če želimo tako udobnost, bo potrebno dopust preživeti v hotelih A kategorije, ali najboljšo doma, kjer imamo vse, kar pogrešamo v naših apartmajih (ali pa celo tega doma nimamo).

Marica Praznik

labod

Izhaja tritedensko v nakladi 2350 izvodov

Odgovorna urednica:
Lidija Jež

Grafična priprava:
DIC tozdr Grafika

Tisk:
Tiskarna »Novo mesto«